

C

MIELIPIIDE, PL 71, 00089 SANOMA
(09) 1221, ma-pe klo 11.30-12.30,
FAKSI (09) 122 2366,
hs.mielipide@hs.fi

HELSINGIN SANOMAT

MIELIPIIDE

Kirjoita napak
Lyhyiden kirjoituste
merkkiä välilyöntei
julkaise kirjoituksia

13/6-09

Aselain muutosprosessi on ollut turha

"Kaikkien etujen mukaista on, että aselaki on mahdollisimman vähän viranomaisen resursseja vaativa."

Hallitus on esittänyt nykyistä aselakia muutettavaksi. Tärkeimmät perusteet ovat Jokelan ja Kauhajoen surmatyöt. Nykyinen laki on kuitenkin ollut toimiva jo noin kymmenen vuoden ajan. Se on yksi Euroopan tiukimmista aselaeista.

Suomi on sitten merkillinen maa, kun mielenterveysongelmia aiotaan hoitaa muuttamalla toimivaa ampuma-aselakia. Mieleltään häiriintyneet on pystyttävä tunnistamaan eikä heille tule myöntää aselupia. Saman mielipiteen ja vahvan kannan lausui myös televisiossa poliisiyllyjohtaja Mikko Paatero.

Viranomaisten mahdollisuus saada tietoa näistä ongelmista tulisi selkeyttää. Pitäisi sallia tietojen antaminen sekä lääkä-

rien että puolustusvoimien taholta. Ei yksilönsuoja voi mennä yhteiskunnan suojan edelle.

Poliisi on toiminut Kauhajoen tapauksen jälkeen kiitettävästi puuttumalla uhkauksiin nollatoleranssilla. Tämä on jo tuonut myönteistä muutosta käytännössä lähes loppuneet.

Lakiesitys on myös puutteellisesti valmisteltu. Ei ole kuultu alan harrastajia, aseiden omistajia, alan elinkeinoharjoittajia eikä ampumaharrastuksen piirissä olevia järjestöjä.

Lakiesityksen valmistelijat tuovat esityksessä myös julki, että annettu esitys on keskenpäin! Esityksestä puuttuvat myös armonvuosilaki ja sen säädökset sekä sisäministerin päätös sodista muistona tuoduille aseille myönnettävistä luvista. Lakiesityksestä puuttuu myös luonnos asetukseksi.

Lupaviranomaiset ovat toimineet nyt kuin uusi laki olisi jo voimassa vaatimalla erilaisia todistuksia ja selvityksiä. Nämä eivät ole voimassa olevan

lain mukaisia ja ylittävät sen määräykset. Asekauppa on joutunut epäselvään tilaan ja yritystoiminta vaarantunut.

Lausuntokierroksella useat yhdistykset ja liitot toivat selkeästi esille esityksessä olevat puutteet ja lainvastaisuudet. Monet vaativat myös esityksen uudelleenvalmistelua. Nämä eivät olleet marginaalisia ryhmiä vaan jäsenmäärältään selvä enemmistö lausunnon antajista.

Suomessa on yli 670 000 laillista aseomistajaa, jotka ovat vastuunsa tuntevia, järkeviä ihmisiä ja pitävät huolta aseistaan ja toimivat turvallisesti. Lakiesitys ei paljasta luvattomia aseita, mutta saattaa jopa tuoda niitä lisää. Ampuma-aseen omistaminen on siten henkilökohtainen asia kansalaisen asemasta tai varallisuudesta riippumatta. Poliittisia paineita asian käsittelyssä ei siten pitäisi olla.

Aseen omistajat voisivat halutessaan nimetä ne aseet, jotka he haluavat pitää muistoesineenä tai aseina, joilla ei

ammuuta. Aselupaan kirjataan sitten merkintä "ei oikeuta patruunoiden hankintaan". Tämä mahdollisuus puuttuu myös esityksestä.

Lakiesityksessä olevat testaukset ja muut vaatimukset nostavat aseiden hankinnan kustannuksia kohtuuttomasti, jolloin koulussa oleva nuori joutuu vaikeuksiin hankkiessaan aseiden vaikkapa metsästystä varten.

Nykyisessä laissa oleva 15 vuoden ikäraja on ollut toimiva ja on opettanut nuorelle myös vastuuta aseiden käytössä. Uudet ja vain parin vuoden välein vaihtuvat ikärajat toisivat tullessaan tahattomia lakirikkoja.

Jokainen seura valitsee jäsenensä itse ja harkitsee myös suosituksen kirjoittamisen. Tämä on jo nyt käytäntönä aselupien myöntämisessä ja käytäntöä tulisi jatkaa. Ampuma-aseilla ei voida määrätä vapaaehtoisesta harrastustoiminnasta, ei seurojen oikeudesta valita jäsenensä eikä harrastuksen laajuudesta tai suorituskerto-

jen lukumäärästä eikä harrastuksen keston pituudesta ennen aseluvan myöntämistä. Tämä todettiin selkeästi jo vuonna 1997 nykyisen lain valmistelun aikana.

Esityksestä on jätetty pois Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos. Laissa ei ole myöskään määritelty mitä käsite ampumaseura tarkoittaa. Miten luokitellaan metsästysseurat, poliisit, posti, Tulli, Upseerien Ampumayhdistys, Päälystöliitto, reserviläiset, vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus ja muut vastaavat järjestöt?

Esitykseen liittyvä lääkärintuomion antamisvelvollisuus ei ole järkevää lääkirisurssien vajavuuden takia. Ihmishenkiä ei voida vaarantaa sillä, että lääkärit kirjoittavat lausuntoja potilaiden hoitamisen sijasta.

Psykologinen testaus ja sen tulosten tulkinta ovat psykologiliiton mukaan vastoin lakia.

Lakiesitys rikkoo useassa kohdoin perustuslakia, omaisuuden suoja, kokoontumisvapautta, yhdistyslakia, perin-

tölkä sekä lahjoitussääntöksiä. Esitys ei ole huomioinut aseiden omistamista omaisuutena, perintönä, muistoesineenä tai sijoituskohteena.

Nykyistä aselakia ja asetusta on tarkennettava luvan hakijasta annettavien tietojen osalta ja itselataavien pistoolien saantiperusteiden osalta. Tämä voidaan tehdä myös eduskunnan valiokunnissa.

Aselain rikospykälään on liitettävä myös rikkomustapauksissa mahdollistuvat huomautus, korjaamiskehoitus sekä varoitus. Ampuma-ase lautakunnan asemaa ja tehtäviä on tarkistettava. Aselupaehojen yhtenäistämisohjetta on muokattava toimivaksi ohjeeksi myöntämisen perustaksi sekä ampumaseurojen puolto tai lausunto vapaaehtoiseksi.

Kaikkien etujen mukaista on se, että aselaki on selkeä ja toimiva sekä mahdollisimman vähän viranomaisen resursseja vaativa.

Juhani Sillanpää
everstiluutnantti
Ruovesi